

Kulturen lyfter

DIN KULTURFÅGEL
I BRUKSSAMHÄLLET

KULTUREN LYFTER / JANUARI 2023

KULTUREN LYFTER
din kulturfågel i brukssamhället
utgiven JANUARI 2023
av MÖTESPLATS STENEBY

ansvarig utgivare: MÖTESPLATS STENEBY

chefredakör: FUNNY LIVDOTTER

art director: BIBA SJ

reportage: FUNNY LIVDOTTER, MIA LINDGREN och JOHAN ERIKSSON

fotografier: FUNNY LIVDOTTER, MALIN ROBERTSON HARÉN,
ROB CURRAN, ALVARO ARAMBURU

illustrationer: FUNNY LIVDOTTER (om inget annat anges)

helsida illustration: VICTOR VILLE JOHANNESSON

korrektur: MIE FELTH och VERA TELEMÖ

tryck: med RISO @ FLYING FISH PRESS @ STUDIO VÄXT, Dals Långed

postproduktion: ELNA AURAND

papper: omslag FABRIANO drawing white 240g / insida MUNKEN polar 100g

LEDAREN

3

REPORTAGE

Det ska gå att
tjäna pengar på
något bra

4

REFLEKTION

Vera Telemo

8

TVÅ RÖSTER

Lisa Lundin
Chrisse KuismaKarlsson

9

REPORTAGE

Studio Växt
växer!

10

REFLEKTION

Anders Lindgren

14

TVÅ RÖSTER

Tom Cubbin
Rob Curran

15

REPORTAGE

Återbruksgallerian och
Birgits Garderob 2.0
– återuppståndelsen

16

REFLEKTION

Mie Felth

20

TVÅ RÖSTER

Jeanette Lindh Svanqvist
Roger Karlsson

21

PROJEKT

Mötesplats Stenebys projekt
och åttaganden 22

22

SISTA ORDET

Funny Livdotter

28

FOTOGRAF: MALIN ROBERTSON HARÉN

Mötesplats Steneby jobbar med kulturdriven hållbar samhällsutveckling. För oss handlar det om att vi tror att samhället funkade bäst när människor har det kul och har möjlighet att skapa mening för sig själva och andra.

Vårt jobb går ut på att kombinera de tre perspektiven:

- ✿ Konst, design och konsthantverk eller som vi kallar det: Material making and innovation
- ✿ Kulturdriven samhällsutveckling
- ✿ Hållbar omställning

Varje perspektiv har ett egenvärde för sig, med specifika förutsättningar, möjligheter och utmaningar. Vi jobbar med att koppla ihop de tre perspektiven och är speciellt nyfikna på vad som händer i skärningsytorna som uppstår i mötet mellan dem. Allra bäst är det när alla perspektiven samverkar på

en och samma gång. Då tror vi att mervärden skapas som gör att människor har det kul och meningsfullt tillsammans.

Mötesplats Steneby är ett samverkansnav, en idéutvecklare och generator för de kreativa och kulturella näringarna i Dalsland. Vårt uppdrag är att medverka till att konstnärer och kulturföretagare ska kunna arbeta med det de är bäst på. Kulturen lyfter och gör det möjligt att leva och arbeta med konst och kultur i Dalsland. Det skapar mångfald, hållbar tillväxt och utveckling i landskapet. Vi kallar det kulturdriven samhällsutveckling.

Mötesplats Steneby är en verksamhet inom GU Ventures, med ett uppdrag som finansieras av Västra Götalandsregionen.

Året gick fort och vi tinade snabbt upp ur corona-dvalan genom att sätta tändarna i fler utåtriktade projekt, slipa på relationerna med samarbetspartners och engagera oss i underbara öppna processer - där vi nu tålmodigt väntar in vad som ska komma ur arbetet. En kär kollega sa att Dalsland är en halmbock, redo att brinna, men kanske är det vi som är bocken, Dalslands egen fågel fenix.

Vi har pratat med konstnärer och ekonomer under året, vi har pratat om ägandet, planetens omständigheter, de där omställningarna som måste ske i skogen, produktionen, levandet och professionen. Vi har pratat om kulturens värde, brytningspunkten där olika grupper möts och om den öppna processen där vare sig vi eller de som är med vet vad som blir till - men där det finns en tilltro till att det kommer bli intressant, kanske till och med bra.

Men vi har inte bara pratat - vi har gjort. Skapat eller varit med och stöttat projekt och verksamheter som Open Wood, födelsen av en Textil återbruksgalleria, arbetat med nystarten av mikrostödet Idépeng ihop med Dals Långeds utvecklingsråd, stöttat en stor konferens på Not Quite och drivit ett utforskande projekt kring möjligheterna att skapa en bilpool på landsbygden och mycket mycket mer.

Allt detta skulle inte vara möjligt om det inte fanns ett starkt kulturliv, många professionella och kreativa utövare och en vilja att skapa ett bättre samhälle för sig och sina grannar. Mötesplats Stenebys viktigaste uppgifter, är som namnet avslöjar, är att skapa mötesplatser. Samtala. Lobba. En annan viktig uppgift är att se saker ur ett längre perspektiv, att projekten omvandlas till stadigvarande verksamheter. För detta är det direkt nödvändigt att samarbeta med både kulturskapare, civilsamhälle, forskning, utbildning, offentlig sektor och näringsliv. Det är i samspel med andra som vi mår bäst. Ett framgångsrikt grupparbete kan vi nog kalla det.

Dalsland är i ett unikt läge, med fantastiska förutsättningar och vi vill se till att halmbocken Dalsland fortsätter att brinna. År efter år.

Mötesplats Steneby

2

Hälsar

Anders Lindgren, Mie Felth,
Vera Telemo och Funny Livdotter

Januari 2023

Låt oss tala trä
DEL 7

Det ska gå att tjäna pengar på något bra

Det dök upp ett tillfälle, säger Karl medan de andra nickar. Men det är egentligen inte så det börjar. Det börjar med att ett starkt personligt behov som andra också har behov av. Och i stället för att vänta på att någon annan tar tag i det så införskaffar dem det själva. En är sin egen lyckas smed – eller som i det här fallet, hantverkare som äger en skog, ett sågverk eller ett hyvleri.

Petter Olsson, Karl Hallberg och Espen Hansen bor och är verksamma i Fengersfors, Dalsland. Det är här de hittat varandra, i den gemensamma myllan som finns kring Not Quite på Fengersfors Bruk. Trä är en av de aspekter som binder dem samman, och som var anledning till att vi ville träffa dem alla tre samtidigt och prata om ägande, samverkan och hållbarhet.

Vi har ju hållit på här länge – på bruket och med olika idéer om småskalig tillverkning och kanske husproduktion. Det känns som att alla kompetenser finns här har vi ju tänkt ofta. Och så dök det upp ett tillfälle nu att testa att köpa lite maskiner från de lokala företagarna. Karl Hallberg

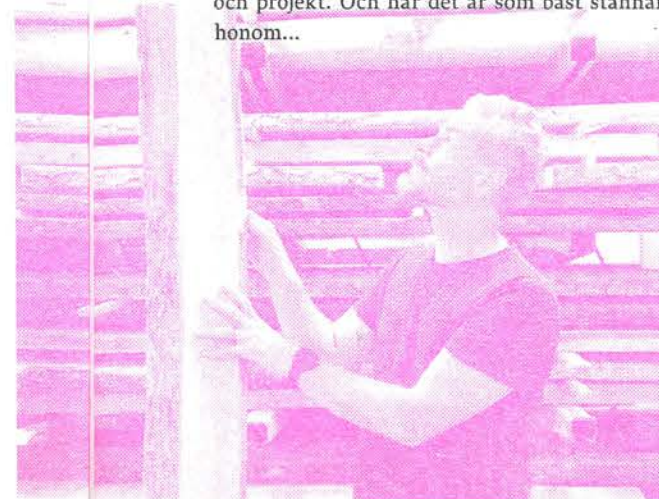
Efter att vid några tillfällen ha hört sig för om maskiner i närheten fick Karl ett telefonsamtal. Nu fick han förfrågan att köpa loss! Det ledde i sin tur att Karl ringde Espen, för Espen ville ha ett sågverk, och Espen ringde Petter, för Petter ville ha en hyvelmaskin. Ryktet går så att säga och de kunde använda sig av varandras kunskap. Det gör också att maskinerna återigen brukas i området men nu av en yngre generation.

ESPEN: det är många möjligheter som öppnar sig när man har hyvel och såg och allt sånt. Vi kan ju samarbeta! PETTER: och jag måste ju ha en såg för att ha något att hyvla. ESPEN: och jag behöver också få något hyvlat och då kan jag hellre låta Petter hyvla. Så kanske vi [Espen och Karl] kan säga till Petter. Man hjälper varandra.

Det här kanske kan bli en start på en form av symbiotiskt lokalt företagande på ett hållbart vis. Som matar dem själva, som Espen så fint formulerade det, men också den starka hantverks- och designbranschen i området, konstskolorna i Dals Långed, den framtida testbädden för trä i området och som kanske kan locka tills sig mer där till. Trä från lövträd kan tas hand om lokalt och behöver alltså inte transporteras utifrån och in till Sverige.

SÅGVERK OCH MER DÄRTILL

ESPEN HANSEN är hantverkare och formgivare som har flera strängar på sin lyra. Bland annat är han lärare på Stenebyskolans träutbildning, driver Hansens kafferosteri, har en träverkstad och äger även numera ett sågverk. Han har en stark vilja som inte stannar vid en önskan, och det är väl därför han både är involverad och driver olika verksamheter och projekt. Och när det är som bäst stannar det inte hos honom...

"Bygga upp något större än bara mig, är ju drömmen. Som en central där alla skogsägare kan ringa in och rädda alla sina lövträd så de inte går till flis. Utveckla småskaligheten och flexibiliteten."

Det krävs samverkan, maskiner och folk för att skapa denna "trädambulans", men om det väl går att utföra, skapar det material för en hel hantverk- och designbransch i Dalsland. För även om det planteras otroligt liten del lövträd så växer sådana träd upp i mellan tallarna, och även om det är några få så är det mer än tillräckligt, menar Espen. Och det är träd som annars skulle ha gått till flis, så tänk vad användbart att kunna skapa möbler, redskap och ting av detta i stället! Det låter helt klart makalöst bra!

HYVLERI OCH ETT GOTT SAMVETE

PETTER OLSSON är hantverkare, designer och fabrikör. Han är involverad i byggnadsvårdsbutiken Brukets Färg och driver Grimshedens hyvleri som kan hyvla fram socklar, lister och foder med stor variation mot kund. När han började vara verksam i området fraktades en hyvelmaskin i väg. Petter såg sorgset på, men nu några år senare kan han utveckla en hel verksamhet utifrån denna maskin.

"Jag vill inspirera. Kanske inte till småskaligt men att hela vägen är hållbar. Och då är det i alla led. Både ekonomiskt och för miljön och för hälsan."

Allt handlar om att leva hållbart. För miljön, ekonomin och kroppsligen. Det märker en när en pratår med Petter att allt sitter ihop, och att det är det som bär både honom som person och hans verksamhet. Det går inte att konkurrera med industrin, men för dem som vill ha ett bra hantverk, lokalt material och en glad trähantverkare så är det Petter en ska gå till.

SKOG OCH FLERA MÖJLIGHETER PÅ PLATS

KARL HALLBERG är konstnär, hantverkare och numera skogsägare tillsammans med sin fru Cajsa Branchetti Hallberg. Han är aktiv inom det mesta, så även om han till stor del är känd som metallkonstnär, så är det få som är förvånade när han utökar sin verkstygglåda med fler projekt och åtaganden.

"Jag har alltid någon märklig idé att jag borde kunna fixa de här grejerna själv! Jag kommer från metallsidan – där finns det ju skrot och det är material som finns överallt. Då börjar man titta sig omkring – Träd finns ju typ överallt."

I skogen är det mer än en vilande plats för träd att växa. Kleva Slöjdbiotop är en plats i skogen Karl äger. Här organiseras det workshops i bland annat stolpbyggande och hantverk av rötter. Det har varit hantverkande artist-in-residence på plats och arbetat och folk har byggt tillsammans. När han kom i gång märkte han att det var andra som fann det inspirerande också. Det blir greppbart och tillgängligt på ett helt annat sätt när en står där ute i skogen. Platsen blir inte bara en råvara där en plockar ur träd för att bli virke – det blir också en plattform för lärande och undersökande.

DET SKA GÅ ATT TJÄNA PENGAR PÅ NÅGOT BRA

Det är många tankar som väcks. Det handlar om att se möjligheterna omkring oss och leva så snällt en kan på de resurser som finns. Den inställningen delar dem alla tre.

Det känns som en sund inställning att inte alla ska äga ett sågverk, utan att en delar och dessutom gynnar varandra. En gång i tiden skaffade Karl lastbilskörkort för att kunna köra Not Quites teaterbuss. Nu har det körkortet skapat ytterligare en ny möjlighet som i att han kan köra timmer (något väldigt avgörande om en ska hålla på med träd).

KARL: "Man tar några steg för att man vill förverkliga någonting och så öppnar det möjligheter för andra saker visar det sig."

Genom att bejaka andras (lika mycket som ens egna) intressen, gå ihop och skapa lokala förutsättningar så ger det ett starkt företagsliv och en möjlighet till ett nära observerat cirkulärt kretslopp. Om vi dessutom kan hitta flera sätt att samarbeta på och dessutom samäga – då når vi enorma möjligheter.

ESPEN: "Det är ganska fint, Du har din grej [pekar på Karl], du har din grej [pekar på Petter] och jag har min grej och tillsammans har man ett bra krutpaket."

Nu drömmer de om att gemensamt skapa en soldriven tork för virke och ordentligt med plats att förvara allt. Men det stannar inte där. Det finns mycket som kan förbättras, adderas och åtgärdas. Som att skapa större förståelse genom hela produktens gång. Ett sågverk brukar bara ha koll på sin del av kretsloppet, men vad händer om det finns ett kunskapsutbyte och transparens mellan varje "station"? Det skapar möjligen en större förståelse för materialet som återvinns genom våra träd och dess potential. Det gynnar och ger tillbaka mer förståelse att använda de resurser som vi har – fullt ut.

Allt detta handlar om att skapa starka företagsmodeller bottnade ur en miljöetik som håller hela vägen runt. Det här är dessutom inte drömmar utan mål om en framtid ur ett ekonomiskt, miljömässigt och socialt perspektiv. Eller som Petter så konkret formulerade det; det ska gå att tjäna pengar på något bra.

Vi är nyfikna på vad dessa tre kommer hitta på härnäst!

För att följa Petter, Karl och Espens utveckling ska du kika in här:
Petter och Grimshedenshyvleri på Instagram @grimshedenshyvleri
eller på hans hemsida: www.grimshedenshyvleri.se
Karl & Cajsa och deras Kleva Slöjdbiotop på Instagram: @sloydbiotope
Espen och hans sågverk: Virkesverket på Instagram: @virkesverket

Publicerat 24 januari 2022
Reportage och fotografier av Funny Livdotter

Vera Telemo

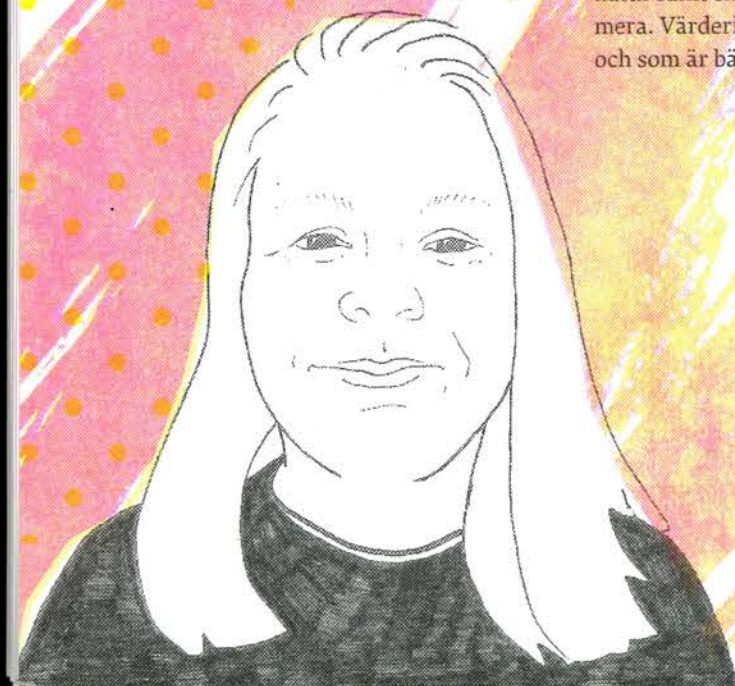
utvecklingsstrateg Mötesplats Steneby

Espen, Kalle och Petters arbete med småskaligt trähantverk är ett tydligt exempel på det vi på Mötesplats Steneby kallar kulturdriven samhällsutveckling - där materialkunskap och nya idéer bidrar till en hållbar omställning och där vi ser att kulturen lyfter.

För att förstå hur vi kan främja den här typen av utveckling är Mötesplats intresserade av att undersöka det som ligger under ytan - det som får bra saker att hända men som sällan syns. När vi tittar på detta börjar systemet som företagare likt Kalle, Espen och Petter verkar i träda fram och vi börjar se att det är långt ifrån en slump att dessa tre företagare håller till just här.

Där vi verkar, i norra Dalsland, finns gynnsamma strukturella aspekter för kulturdriven samhällsutveckling tack vare Stenebyskolan och HDK Valand Steneby - två utbildningsaktörer som skapar ett flöde av kunskap och människor i området. När detta flöde kombineras med konstnärsdrivna platser som har tillgång till kunniga människor, verktyg och maskiner såsom Not Quite i Fengersfors och Studio Växt i Dals Långed skapas en möjlighet för idéer att både utvecklas och genomföras.

Men, dessa strukturella förutsättningar hade förmodligen inte gett upphov till just den här typen av företagande om det inte fanns trender och mönster i samhället kring småskalighet och hållbarhet. Trender som i de flesta fall bygger på värderingar där vi har en önskan om att värna människor och natur samt en förståelse för att vi behöver ändra vårt sätt att leva och konsumera. Värderingar som kan skapa en grogrund för nya sätt att driva företag och som är bättre anpassat för klara av framtidens utmaningar.

Lisa Lundin

Regionutvecklare på avdelning Näringsliv och Innovation på VG regionen, arbetar med KKN och besöksnäring.

I DIN ROLL REGIONUTVECKLARE, SER DU ATT KULTUREN LYFTER?

Kulturen lyfter såväl regionen som orten som platsen. Utan kulturen ingen regional utveckling. Jag tänker spontant utifrån dels det estetiska och vad kulturella verksamheter bidrar med i den fysiska miljön och som skapar attraktionskraft i stadsbilden/ortsbilden som i sin tur gör att de som bor på platsen känner stolthet och även lockar besökare eller etableringar av företag inom andra sektorer. Men jag ser också att kulturen har en sådan viktig funktion i att bygga sammanhållning och identitet för en plats där individerna på platsen sammansvetsas. Ett tydligt exempel är den breda uppslutningen som kom nu när Folkteatern riskerade att vräkas från Folkets Hus i centrala Göteborg. Det var som att slita ut hjärtat ur Göteborgaren. Även den som kanske inte var den mest frekventa teaterbesökaren.

VAD VAR DET ROLIGASTE SOM HÄNDE I DALSLAND 2022?

Det påbörjade arbetet med att etablera Testbädd Steneby, Open Wood, i Dals-Långed. Det finns så mycket potential i den satsningen och i lokalen, det gamla pappersbruket där historien sitter i väggarna och som nu kan fyllas med något helt annat, nytt och spännande och med kopplingar till utvecklingen av möbel och design, cirkularitet och de skogliga resurserna i Dalsland. En nationell satsning i en rural miljö.

VAD VAR DET VIKTIGASTE DU GJORDE 2022?

I det här sammanhanget kanske att jag var med och riggade rundabordsamtal mellan statliga utredarna för Kreativa Sverige (utredningen för kulturella och kreativa näringar) och KKN-aktörer i Västra Gö-

taland för att säkerställa att de får med sig perspektiv från vår del av Sverige avseende bland annat olika platser förutsättningar och alla de fantastiska initiativ som pågår här, bland annat Mötesplats Steneby. Jag ser mig som att jag har en viktig roll i att lobba för fler perspektiv än de som utgår från Stockholm. Är själv uppvuxen i "kulturkvarteren" på Södermalm och har hjärtat i Stockholm, men är så trött på Stockholmsfixeringen.

Chrisse Kuisma Karlsson

Ordförande Not Quite

I DIN ROLL SOM ORDFÖRANDE, HUR SER DU ATT KULTUREN LYFTER?

Som ordförande för Not Quite ser jag det som en stor del vårt uppdrag att se till att bevara samt utveckla produktionsplatser för konst och konsthantverk. Att de verkstäder där våra medlemmar eller gästkonstnärer kan hyra in sig fortsatt kan utvecklas och uppfylla de behov som finns. Vi arbetar nu också med att utveckla nya flexibla produktionsplatser för konstnärer på Strands, en fabriksfastighet som Not Quite förvärvat oktober 2021.

Not Quites utställningsverksamhet under sommarhalvåret är också en del av att lyfta kulturen i Dalsland. Dels genom att konstnärer utifrån bjuds in till platsen, dels att verkssamma på platsen ges utställningsmöjlighet.

VAD VAR DET ROLIGASTE SOM HÄNDE I DALSLAND 2022?

2022 var ett händelserikt år, men värt att lyfta fram är den internationella Trans Europe Halles konferens som hölls i september med Not Quite som värd för evenemanget. Över hundra kulturaktörer från runt om i Europa deltog på plats och programmet var fullspäckat med föreläsningar, panel-samtal, både praktiska såväl som teoretiska workshops. Temat för konferensen var "Do it together" och utgjorde ett bra tillfälle för nätverkande och kunskapsdelning med såväl internationella som internationella aktörer.

VAD VAR DET VIKTIGASTE DU GJORDE 2022?

Under 2022 har vi arbetat med hur vår nya fabrik ska utvecklas. Frågeställningarna har

varit: Hur bygger vi den plats vi vill ha? Hur behålla flexibilitet men ändå vara ändamålsenlig? Demokratiska processer vid platsutveckling? Nu arbetar vi i arbetsgrupper in-delade i intresseområden och tillsammans bygger vi en hållbar plats för konst, kultur och möten.

Studio Växt växer!

Mia Lindgren

Hemmajobb och den sociala isoleringen har under de senaste två åren ökat intresset för gemensamma arbetsplatser på sin boendeort. Men hur startar man en gemensam arbetsplats och vilken funktion fyller den för de som arbetar där och för lokalsamhället? Mia Lindgren klev in på Studio Växt för att prata med medlemmarna i Dals Långeds enda co-working space.

"Platsen kommer att fortsätta växa, det är ju vårt namn,"

säger Alvaro Aramburu som är en av medlemmarna i co-working arbetsplatsen Studio Växt.

Sedan våren 2020 finns Studio Växt i Dals Långed och på de två stora skyltfönstren ut mot huvudgatan står det "Kreativ delad arbetsplats - Come and rent". Att det är både en kreativ och internationell plats märks när en går upp för trärappan och in genom glasdörren. Medlemmarna jobbar med grafisk design, konst, hantverk och kommunikation och det pratas en blandning av engelska och svenska. När jag stiger in så håller de just på att avsluta sitt fredagsmöte där de delat med sig av vad som är på gång och hur de kan utveckla platsen.

På dagens agenda står den kommande utställningen på Not Quite som öppnar 1 maj och att prata med hyresvärderna möjligheten att dra fiber genom taket eftersom de snart ska expandera med ytterligare en våning. De flesta av de sju medlemmarna är på plats men två av dem deltar på zoom, något som de har vant sig vid under de två år som Studio Växt har varit igång.

Vi startade under pandemin så det är först nu när restriktionerna släppt som vi aktivt kan börja att hyra ut till fler,

säger Laura Blake.

Det är också först nu vi kan märka av effekten av att ha en plats som denna.

Idén till Studio Växt började diskuteras i slutet av 2019. Flera av initiativtagarna kände varandra sedan innan genom HDK Valand och efter examen jobbade många från vardagsrum eller enskilda ateljéer. Behovet av en gemensam arbetsplats visade sig finnas hos fler och ett slumpmässigt samtal med en hyresvärd på den närliggande pizzerian gjorde att de kunde hyra en lokal bara någon månad senare.

Tursamt nog var det inte ett renoveringsobjekt utan en tidigare butikslokal. Så det var inte flera månaders arbete innan vi kunde flytta in, säger Laura Blake.

Och storleken var överkomlig, tillägger Rob Curran.

Vid inflyttningen la hela gruppen, som nu bildat en ekonomisk förening, in mycket arbetstid tillsammans. Med sin

gemensamma kompetens inom hantverk och materialbaserad konst så hade de mycket stöd från varandra.

Vi byggde många av möblerna själva, berättar Joe Clark, och syftar på de skrivbord, hyllor och arbetsplatser som finns i det yttre rummet.

Till hjälp i starten var också Idépeng, den såddfinansiering som delades ut av Mötesplats Steneby och som Studio Växt var en av mottagarna av våren 2020. Det gjorde att de inte behövde börja från noll utan kunde köpa in några fler möbler, en skrivare och kaffekokare och därmed fylla basbehoven.

"Även om vi hade en gemensam grund så behövde alla göra kompromisser när vi startade,

menar Alvaro Aramburu.

Vi arbetar med olika praktiker eller material och vi behöver olika resurser för det, men vi behövde också en plats där vi kunde dela på nätverk och gemensamma resurser."

"Men starten hade nog inte gått så fort om inte några av oss redan var bekväma med varandra,"

säger Funny Livdotter.

Kommersiella co-working space poppar upp som svampar ut jorden idag, mycket ur de ändrade vanor som pandemin har gett oss. Men konstnärsdrivna gemensamma arbetsplatser på landsbygd är inte något som finns överallt.

Eftersom vi inte är i en stad så vi har inte lika många val så på det sättet är vi mer bundna till varandra, säger Rob Curran. Vi behöver den här gemensamma grunden att arbeta från.

Konstnärsdrivna platser i städer är ju inte ovanligt, påpekar Funny Livdotter, men skillnaden är troligtvis att du måste göra så mycket mer för att du betalar en hög hyra för en lägenhet och en hög hyra för en plats att jobba i. Det här skapar fler möjligheter eftersom vi inte har en så hög hyra."

Om Studio Växt hade legat i Göteborg vore motsvarande plats Avenyn, och hänvisar till placeringen mitt i Dals Långed, nära HDK Valand. skrattar Laura Blake,

De påpekar att det inte finns någon riktig manual för hur det offentliga kan stötta co-working space för kulturskapare. Kommuner jobbar ju med att stödja kulturen i ideella föreningar, men inte ekonomiska föreningar. I en del större städer finns stöd att söka för konststudios, men i mindre landsortskommuner är det ovanligt.

Medlemmarna säger samtidigt att även om Studio Växt har fått en del ekonomiskt stöd i starten så är de en ekonomisk förening som går runt. De behöver den här platsen för att göra sina jobb och därför investerar de sin tid i föreningen. Och även om de nuvarande medlemmarna är den ekonomiska basen så är det nya medlemmar och hyresgäster som kommer att få Studio Växt att växa.

Den senaste tillväxten är möjligheten att ta över lägenheten ovanför sin nuvarande lokal. Därmed fördubblar de antalet arbetsplatser jämfört med idag och kan bjuda in ännu fler till Studio Växt.

Det kommer att bli en textilverkstad, vilket är något som verkligen saknas i området, och Mötesplats Steneby kommer att flytta sina arbetsplatser hit under våren. Vi kommer att få ett konferensrum men även kök, balkong, garage och en trädgård, berättar Laura Blake.

VAD BETYDER ETT VÄXANDE STUDIO VÄXT FÖR SAMHÄLLET?

Om detta vore en butik som tidigare, då är det bara ett företag som finns här, men vi är många företag under ett tak, säger Funny Livdotter.

När det är så många företag på en plats så lockar vi också fler företag. Och vi bidrar till att företag kan stanna i Dals Långed, säger Alvaro Aramburu

Jag tycker att vi är väldigt viktiga för samhället, säger Laura Blake. Vi har skapat ett litet spot, och vi finns mitt i samhället.

OM TIO ÅR DÅ, VAD VILL DE ATT DEN HÄR PLATSEN SKA VARA DÅ?

Då har vi hela byggnaden.

Vi är en one stop house för allt från skrivbordsskissen till färdiga objekt.

Det är både arbetsplats men också sociala aktiviteter och barnaktiviteter, en plattform för mindre företag som kanske jobbar inom mat, musik, event.

Vi planterar olika frön som vi ser växa. Vi känner redan nu av 2 års hårt arbete.

Medlemmarna påpekar att de är en stabil aktör och en resurs i samhället. Dals Långed är ju vida känt för Stenebyskolan och HDK Valand men i och med Studio Växt så finns det större möjligheter för dem som vill vara verksam i samhället efter studierna. Och Studio Växt är här för att stanna.

Vi gör väl en uppföljningsartikel om 10 år och ser var Studio Växt är då.

Slutligen hälsar Studio Växt att det går mycket bra att komma in och säga hej när någon är på plats eller att bli medlem eller hyra ett skrivbord för kortare eller längre tid.

Besök gärna Studio Växt!

IG: @studio_vaxt
www.studiovaxt.se

Publicerat 4 maj 2022
Bilder: Funny Livdotter, Rob Curran och Alvaro Aramburu

MIA LINDGREN skriver, föreläser och utbildar om kulturföretagande och kulturekonomi i företaget Brighter business. Fram till sista september jobbar hon även med Artifex som erbjuder hållbart företagsstöd för studenter på Steneby. Hon bor i Åmål och drivs av att en ska kunna vara kulturskapare i hela landet.

Anders Lindgren

verksamhetsledare Mötesplats Steneby

TOPPEN PÅ ETT ISBERG

Studio Växt är toppen på ett isberg, under ytan finns ett komplext system bestående av människor med en vilja att vara och verka där de är och som tillsammans har förmåga att organisera sig och omsätta intressen och behov i praktiken.

Trots att det funnits utbildningar inom konst, design och hantverk i Dals Långed sedan 1930-talet och att det bedrivits högskoleutbildningar i mer än 20 år har de spetsiga utbildningarna på högsta nivå med mängder av studenter som gått dem inte satt något större avtryck i lokalsamhället. Därför kan en påstå att Studio Växt är en avvikelse från det normala. De som startade föreningen och skapade Studio växt borde, om de följt det vanliga mönstret, ha lämnat Dals Långed flyttat till platser med mer givna förutsättningar, så fort de var klara med sin utbildningar, men istället valde de att stanna, varför då?

Det är inte helt enkelt att härleda orsakssambanden till att Studio Växt blev till, men några ledtrådar nämns i reportaget som handlar om att det fanns behov av gemensamma arbetsplatser. Det verkar alltså främst handla om att vara i en social kontext; att tillgodose behovet av att vara tillsammans med andra. Om en lägger an ett systemperspektiv på detta går det att föreställa sig att det behövs en tillräcklig mängd människor som delar intressen och behov för att något ska hända. Då finns förutsättningar för att människor ska skapa en struktur som förmår hantera mer komplexa uppgifter. Studio Växt är inte bara en arbetsplats utan också ett självorganiserande produktionshus för kulturdriven samhällsutveckling.

Tom Cubbin Universitetslektor, Enhetschef HDK-Valand Campus Steneby

I DIN ROLL ENHETSCHEF, HUR SER DU ATT KULTUREN LYFTER?

Som Universitet jobbar HDK-Valand Campus Steneby med utbildning, forskning och samverkan, och har blivit mer och mer intresserad av platsutveckling de senaste åren. Från mitt perspektiv som utbildare, är det fortfarande individens utveckling som är drivkraften till det mesta. Att en student kan utveckla sina färdigheter för att skapa ett meningsfullt liv är basen för kulturens drivkraft i samhället.

VAD VAR DET ROLIGASTE SOM HÄNDE I DALSLAND 2022?

Jag kan tänker att hantverk och design är lite tyst ibland, så jag är jätteglad när det

finns något att lyssna på. Kontinent Dalslands först upplaga var ett unikt internationellt festival för samtidsmusik som gjorde att några av Europas främsta artister kom och spelade runt om i Dalsland. Jag är peppad att festivalen kommer tillbaka 2023.

VAD VAR DET VIKTIGASTE DU GJORDE 2022?

Vi har initierat en process där vi kommer att jobba mer med att koppla våra utbildningar till det lokala, och lägga ännu mer fokus på de olika möjligheter som finns för våra studenter efter de går ut från våra utbildningar. I höstas åkte lärarlaget till Hantverkslaboratorium i Mariestad och lärde oss mycket om hur de har bjudit in

omvärlden för att delta i formningen av utbildningen och ämnet kulturvård. Detta var lärorikt, och det finns mycket som vi kan ta in i våran utveckling som högskola i en mindre ort.

Rob Curran Founding member, Studio Växt

I DIN ROLL MEDLEM PÅ STUDIO VÄXT, HUR SER DU ATT KULTUREN LYFTER?

Over the last number of years, even with the interruption in our working patterns, there has been a positive influx of creative initiatives visible in Dals Långed. There is a tangible energy and enthusiasm that ebbs and flows, that has seen the establishment of creative and unique spaces that support a more culturally rich lifestyle. It has been made possible by the individual and collaborative effort of those with a common vision to develop a community that caters for a more diverse demographic. There is strong community of hands on makers, designers and artists in all fields and buy building centres for these and the community at large, new paths can be built that makes it stronger, more relevant in the cultural field and builds a bridge to more interpersonal relations.

VAD VAR DET ROLIGASTE SOM HÄNDE I DALSLAND 2022?

The production of a yearly calendar at Studio Växt is looking like the beginning of a tradition! The Studio is a hive of activity at the end of the year to put together a unique calendar printed on a unique printer, all in house. A campaign to gather illustrations from local artist begins in the months leading up to Christmas. The illustrations are then processed digitally, curated, printed and combined to sell at the local Christmas market and through social media. They always sell out!

VAD VAR DET VIKTIGASTE DU GJORDE 2022?

Studio Växt saw a great uptake in interest post pandemic. In 2022 we had the arrival

of new members from outside of Långed, attracted to the space, and new users that have the possibility to work remotely from Dals Långed. To cater for higher demand we took on more space providing office, conference and private studio spaces. This began to cement the importance and need for our space and helped fulfil our goals set out when we established the studio - a space for creatives and a space for the community!

Återbruksgallerian och Birgits Garderob 2.0 – återuppståndelsen

På Lästviks Säteri utanför Dals Långed drev Birgit Hansson i 25 år vintagebutiken Birgits Garderob. När hon sålde gården och inte hade någon som ville ta över butiksverksamheten på platsen uppstod frågan: vad ska göras med alla fina gamla kläder? I mitten av mars såddes ett frö till en återbruksgalleria, inhyst i den gamla Ica-butikens lokaler i Dals Långed.

ALLTID FUNNITS EN MILJÖMEDVETENHET

Som barn brukade Birgits Hanssons mamma läsa H.C Andersens sagor för henne om kvällarna. En som gjorde starkt intryck var Flickan som trampade på brödet, en berättelse med sensmoralen att inte vara otacksam och slösaktig. Ända sedan barnsben har Birgit haft svårt för slöseri. Att hon i vuxen ålder öppnade en vintagebutik för att ta tillvara på gamla kläder kanske därmed följer en viss logik. Hon framhåller att miljöaspekten alltid varit viktig för henne.

"Vi måste ta till vara på det fina som vi har. Lugna ner oss. Så roligt att återbruket är i ropet nu,

säger Birgit. Vintagebutiken, som gick under namnet Birgits Garderob, lockade till sig besökare från hela världen. Hur en liten vintagebutik ute på vischan i Dalsland kunde ha så fina kläder att sälja förbluffade många av besökarna. En av besökarna, som själv jobbade med kläder i London, ska ha sagt "Den här affären är en omöjlighet, det är för fina saker!". Att det inte skulle vara vilken gårdsloppis som

Publicerat 31 maj 2022
Foto: Funny Livdotter

Reportage skrivet av Johan Eriksson.
Johan Eriksson är frilansskribent och poet. Han är uppvuxen i Halland, men är sedan ett år tillbaka bosatt i Stockholm där han bor tillsammans med fru och bonusbarn.

helst, utan präglas av hög kvalitet på plaggen, var hela tiden Birgits mål. För henne är kläder något mer än bara en konsumtionsvara.

"Kläder är konst och ett sätt att uttrycka den egna personligheten,"

säger hon. Birgit tycker att fördelarna med att handla kläder second hand är många, medan dagens massproduktion och konsumtion av kläder är ohållbar och förknippad med många problem. På en makronivå nämner hon de miljömässiga problemen, utsläppen som förknippas med produktionen och transporter. Hon nämner även att kläderna ofta producerats i länder där arbetsförhållandena för arbetarna inte sällan är dåliga. På en mikronivå ser hon förluster för lokalsamhället såväl som för den enskilda individens möjlighet att uttrycka sin personlighet via kläderna.

"Det är trist att det bara är samma stora kedjor, med samma varor, som dyker upp var man än är i världen. Samhället blir väldigt tråkigt utan alla de små och mysiga butikerna som fanns förr,

säger Birgit och fortsätter,

allt är så utslätat och trist."

ATT ÅTERBRUKA EN BUTIK OCH SKAPA MERVÄRDE I DET BEFINTLIGA

När Birgit sålde sin gård och inte kunde fortsätta driva sin butik så behövde hon hitta ett nytt hem och en ny användning för kläderna – någon som kunde ta hand om dem när hon inte längre kunde göra det själv. Funny Livdotter, kommunikatör på Mötesplats Steneby, blev varse om den trängande situationen och bestämde sig för att engagera organisationen hen jobbar för i arbetet att försöka rädda kläderna.

Mötesplats Steneby, som jobbar med kulturdriven landsbygdsutveckling – kulturskapare och deras förmåga att bidra till samhällsutveckling – såg potentialen i situationen och tog sig an uppgiften att hitta en ny framtid för kläderna. I november anordnade de en workshop som hölls av Klara Silvemarm, där intresserade bjöds in för att diskutera vad man skulle göra för att på bästa sätt ta tillvara på den resurs och möjlighet som plötsligt tillhandahållits. Frågan

workshopen kretsade kring var "Nu har vi den här resursen, kläderna, hur kan det bli mer?". Workshopen mynnade ut i idén att skapa en plats där återbruk skulle stå i fokus och där kulturskapare med olika erfarenheter och kompetenser skulle samlas för att möjliggöra synergier, både för kunderna och kulturskaparna själva.

VERA TELEMÖ, som jobbar med hållbar omställning på Mötesplats Steneby, berättar att när det kommer till textil så bidrar kläder och klädkonsumtion till såväl utsläpp av miljögifter, vattenföroreningar och växthusgaser, vilket gör det till en viktig del att jobba med. Hennes ambition är att stötta projekt och idéer som bidrar till mer hållbarhet samt skapa förutsättningar för kulturutövare som kommer ut ur Steneby-miljön att kunna stanna kvar och vara verksamma i Dals Långed.

"När Birgits Garderob skulle läggas ner och vi fick den här möjligheten att försöka starta upp något nytt så kände jag från mitt perspektiv, miljöperspektivet, att det är ett gyllene tillfälle att få jobba med den frågan."

Bland de medverkande på workshopen fanns även Sömnadsförmedlingen, som tillsammans med Mötesplats Steneby och en hel del ideell kraft, varit drivande i den fortsatta processen. Sömnadsförmedlingen startades av textilkonstnären Emelie Rygfelt Wilander och skräddaren och metallkonstnären Ulrika Aneer. De arbetar med att hitta möjligheter för flyktingar med sömnadsbakgrund att få användning för sin erfarenhet och kunskap i sin yr-

kesutövning i Sverige. De säger själva att de arbetar med social hållbarhet – att även människan och mötet ses som resurser att värna. I arbetet med Återbruksgallerian har de jobbat väldigt handgripligt med sortering av kläder, inredning av lokalen och iordningställande av den syteljé som tillsammans med vintagebutiken utgör kärnan i verksamheten. Inget hade dock varit möjligt utan det stora engagemang från allmänheten som sedan den inledande workshopen omgärdat projektet. En stor del av arbetet har utförts på ideell och frivillig basis av engagerade lokalbor – som tillsammans med Mötesplats Steneby och Sömnadsförmedlingen varit måna om att denna plats skulle bli till. Tanken är att man ska kunna komma in och köpa ett plagg och göra ändringsarbeten på plats, eller passa på att laga ett gammalt plagg medan man shoppar ett nytt. Genom att komma nära hantverkarna och se hur arbetet går till hoppas de kunna påverka attityden gentemot kläder.

"Kläder har länge varit väldigt billiga och enkla att producera, och lättslängda, men när man själv börjar laga eller vårda ett plagg så ökar man värdet väldigt mycket,"

säger Ulrika och Emelie fyller i:

"Det ökar det emotionella värdet, att man får en koppling till ett plagg, oavsett om man gör det själv eller låter någon annan göra det."

Att det krävs ett nytt förhållningssätt till klädkonsumtion är de båda överens om.

Det finns ingen framtid om man inte hittar någon väg runt det konsumtionsmönstret vi har idag. Man får bara försöka göra det på ett roligt, kreativt sätt, säger Emelie.

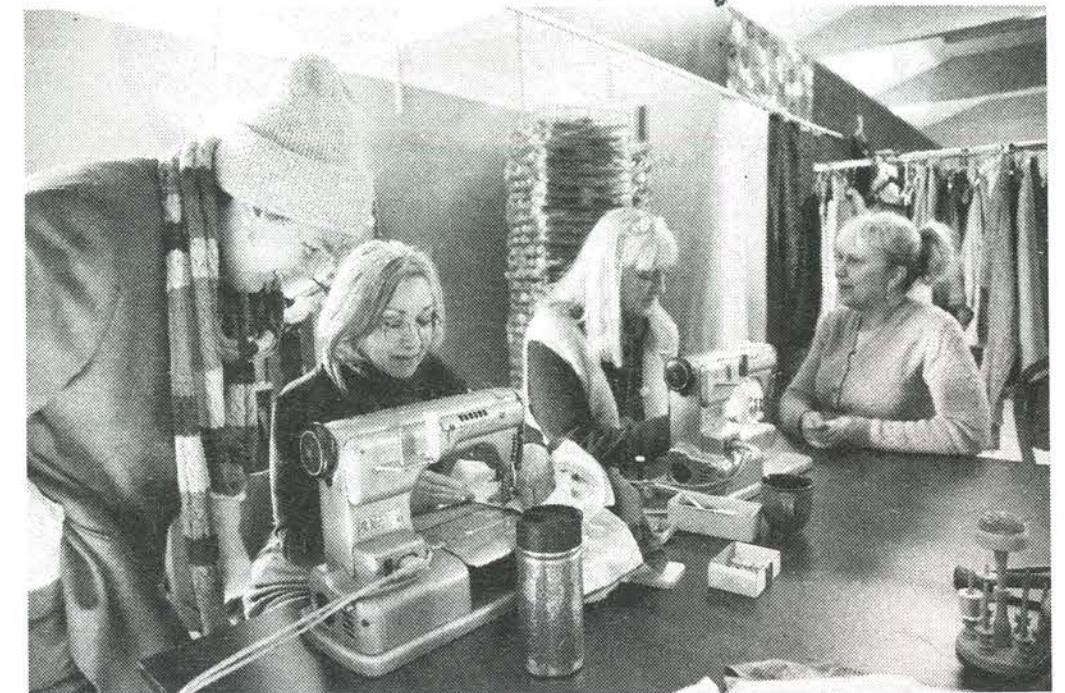
Vi måste börja se mer på kläder som att det är något man har och lagar, på samma sätt som man självklart lagar sitt hus och sin bil, säger Ulrika.

På sikt är målet att Återbruksgallerian, som huserar i den gamla Ica-butikens lokaler, ska växa och rymma fler verksamheter, som skomakare och möbeltapetserare. Att samla allt på en plats är smidigt för kunden, samtidigt som det möjliggör samarbeten och kunskapsutbyte mellan de olika kulturutövarna. Att kulturutövare ska kunna hyra in sig i lokalen för mer tillfälliga arbetsprojekt är något som också diskuterats. Vera Telemo berättar att man som kulturutövare ofta är egenföretagare, och som sådan ofta ensam och liten. Att det då finns en plats och ett sammanhang där man kan mötas och skapa nya nätverk är socialt sett väldigt värdefullt, samtidigt som det rent praktiskt är fördelaktigt att kunna dela utrustning, maskiner och utgifter. Hon menar att den kompetens och kreativitet som springer ur Steneby-miljön skapar fantastiska förutsättningar för att konceptet ska kunna utvecklas och tror även att det konstnärliga och kompetenstäta kan bli platsens unika nisch.

"Att kunna ta tillvara på den kunskap och kompetens som finns är ju väldigt roligt, och om man kan göra det och samtidigt bana in på den nya vägen som jag ändå tror att vi måste gå om vi vill att planeten ska hållas i hyfsat skick så känns ju det väldigt kul."

"Det man kan skapa med kulturen, ur ett hållbarhetsperspektiv, är ju ett alternativ till en typ av konsumtion som gör stor skada på planeten. Att man kan hitta andra sätt att producera och konsumera som kan vara mer hållbart rent ekologiskt, men även socialt," säger Vera Telemo.

Dals Långed har följt samma trend som många andra mindre städer, med ett minskande utbud av butiker och tjänster. Initiativet med Återbruksgallerian handlar, förutom att skapa möjligheter för kulturutövare att arbeta och stanna i staden, också om att återuppliva en plats. Det stora in-

"Återbruk istället för en ny klädbutik kanske är mer i tiden och vad vi föreställer oss att vi måste gå mot om vi ska ha ett hållbart samhälle."

tresset och engagemanget lokalt, både inför och efter invigningen, skvallrar om att Återbruksgallerian redan har en sådan effekt.

Istället för att saker läggs ner, så byggs något upp. Och det ger kraft och tilltro till att det händer något bra i samhället, säger Vera Telemo.

Sen gäller det ju att få företag att vilja etablera sig, men det gör man ju genom att göra något bra.

Hon menar att initiativet med Återbruksgallerian också är välanpassat till en tid där vi fått en ökad förståelse för vilka miljömässiga utmaningar vi står inför.

Hur ser då Birgit på att hennes butik återuppstått och fått nytt liv? Någon bitterhet över att själv inte kunna fortsätta driva affären verkar inte finnas på kartan, tvärtom. Mest verkar hon glad över att någon tar vid där hon slutade och fortsätter framåt.

Aktiv på platsen i dagsläget är Långeds Garderob - en nygrundad ideell förening för återbruk av textil och kläder!

IG & FB: @LångedsGarderob

Mie Felth

kulturstrateg Mötesplats Steneby

TILLSAMMANS FÖR EN HÅLLBAR TEXTIL FRAMTID

I juni 2022 när reportaget skrevs, så var entusiasmen och visionerna på topp, och så har det fortsatt. Genom Dals Långeds Utvecklingsråd söktes det medel från Vinnova, ansökan beviljades och projektledare anställdes. Återbrukscentrum har föreläst, deltagit på mässor och börjat ta uppdrag.

Mötesplats Steneby spelade en viktig roll i uppstarten av processen genom att bjuda in till och facilitera workshop. Vi drev på processen framåt genom att ge Sömnadsförmedlingen i uppdrag att vidare utforska de olika idéer och scenarion som framkommit. Att Vinnova kräver medfinansiering i form av flera samarbetspartners, var också en viktig faktor för att lyckas. Vi har sett det ge effekt i form av att många nu är engagerade i frågan och fler perspektiv finns i projektet till skillnad från om samarbeten inte behövts. Mötesplats Steneby är numera en av åtta samarbetspartners.

MEN VARFÖR JUST HÄR, JUST NU?

- I samhället i stort är återbruk en växande trend, och konsumenterna börjar få upp ögonen för den enorma miljöpåverkan och de orättvisa arbetsvillkor textilproduktionen är upphov till.
- Här, i Dals Långed, finns personer med kunskaper om material och kläder för att kunna komma ett steg längre - att skapa ett återbrukscenter istället för "bara" en second hand affär.
- Det är tydligt att något liknande kunde ha uppstått även om Birgits garderob inte akut behövde flyttas, intresset fanns, men det brådskande läget gjorde att processen tog fart.
- Många engagerade händer gör det mer hållbart - allt hänger inte på en person.
- När verksamheter i andra delar av landet kan ha problem med att hitta lokaler, så kan vi i Dalsland betydligt enklare finna tomma lokaler.
- Att projektet fick finansiering - engagemang behöver inte alltid vara avlönat, utan vi kommer långt med ideellt engagemang. Men självklart underlättar det att driva fram en process när en vet att maten på bordet är säkrad.

Jeanette Lindh Svanqvist

Näringslivsutvecklare Bengtsfors kommun

I DIN ROLL SOM NÄRINGSLIVSUTVECKLARE, HUR SER DU ATT KULTUREN LYFTER?

Den kompetens och kunskap som finns inom kulturen och hos kulturella, kreativa företagare ser jag som en nyckelfaktor i både samhällets och näringslivets hållbara omställning. I Bengtsfors och Dalsland kan vi erbjuda en unik kombination av kunskap inom både industriell, automatiserad produktion samt kunskap om material, hantverk, design och designprocesser. Det är i mötet mellan dessa olika kunskaper och perspektiv som förutsättningar skapas för hållbar, innovativ affärs- och produktutveckling. Den kompetens som kulturella och kreativa sektor har bidrar till hållbar omställning, tillväxt, konkurrenskraft och attraktionskraft.

VAD VAR DET ROLIGASTE SOM HÄNDE I DALSLAND 2022?

Ett ord för att beskriva 2022 är framtidstro! Det har gett mycket energi att se hur vårt gemensamma långsiktiga arbete med fokus på hållbar, innovativ och cirkulär omställning börjat ge positiva resultat. Etableringen av Open Wood, ett kunskaps- och innovationscentrum för svensk möbel- och inredningsindustri är ett exempel. Ett annat är vårt lokala näringslivs engagemang för hållbar omställning och industriell symbios där vi nu tillsammans börjar utforska nya möjligheter, arbetssätt och samarbeten. Både nya och befintliga företag har skapat nya arbetstillfällen som resulterat i kraftigt minskad arbetslöshet. Det roligaste med 2022 har varit att se hur den grund vi tillsammans hittills byggt och nu fortsätter bygga i Bengtsfors, Dalsland och vår region redan bidrar till hållbar omställning, tillväxt, konkurrenskraft och attraktionskraft!

VAD VAR DET VIKTIGASTE DU GJORDE 2022?

På den nationella konferensen TRÄ2022 lyfte vi fram vår regions starka företags- och kompe-

tenskluster inom trä-, bygg-, möbel- och inredningsindustrin. Deltagarna fick uppleva vad som kan hända i det kreativa mötet mellan automatiserad industriell träproduktion, hantverket och känslan för materialet trä, återbruk och cirkulär design. Målet var att lyfta fram Bengtsfors, Dalsland och vår västsvenska region som ett centrum för hållbar, cirkulär och innovativ produktion inom gröna och skogliga näringar samt att erbjuda en mötesplats för inspiration, kunskap, kreativa möten och nya kontakter med fokus på det gröna skiftet. Det lyckades vi med, dagen blev en succé och var fylld av energi och framtidstro!

Foto: Mikael Eriksson

Roger Karlsson

Ordförande Dals Långeds Utvecklingsråd

I DIN ROLL SOM ORDFÖRANDE, HUR SER DU ATT KULTUREN LYFTER?

Utvecklingsrådets samarbete med Mötesplats Steneby, regionen, Bengtsfors kommun när det gäller planering av kulturaktiviteter som t ex BRUK 2022 har varit väldigt stimulerande. Att se all kreativitet som just nu bubblar i Dals Långed med Studio Växt, Mötesplats Stenebys arbete, BRUK-projektet, nytändningen för Mustadfors Folkets Hus och inflyttning till samhället av unga människor med stor kompetens mm, är så fantastiskt kul.

VAD VAR DET ROLIGASTE SOM HÄNDE I DALSLAND 2022?

Att siffrorna för besöksnäringen för de flesta turismaktörer i landskapet 2022 var all time high. Inte minst svenskarna har börjat upptäcka vårt fantastiska landskap. Det kan ju innebära att människor även väljer att flytta hit. Etableringen

av den superspännande musikfestivalen Kontinent Dalsland förra sommaren. Världsartister väljer Dalsland som spelplats för en unik festival, som inte har någon motsvarighet i Norden. Årets festival förläggs dessutom till Dals Långed!

VAD VAR DET VIKTIGASTE DU GJORDE 2022?

Arbetet med att starta Återbruksgallerian, där Dals Långeds Utvecklingsråd är projektägare. En viktig satsning på hållbarhet, som har stor potential. Vi är med i återstarten av Idépeng och

bidrar ekonomiskt tack vare våra goda intäkter från bastun och ställplatsen/gästhamnen. Vi har kunnat bidra ekonomiskt till Mustadfors Folkets hus, som har fått en nystart, till en konstkalender med lokala konstnärer, tryckt upp en turistbroshyr med fokus på lokala kulturutövare och i samarbete med DLIK och byalagen arbetat fram Hälsans stig, som kommer att invigas i vår.

Nåt som var väldigt trevligt och uppmuntrande var att Dals Långeds Utvecklingsråd utsågs till Årets utvecklingsgrupp i Fyrbodals avdelning inom föreningen Hela Sverige Ska Leva.

Foto: Peter Svanby

MÖTESPLATS STENEBYS PROJEKT OCH ÅTTAGANDEN 22

RETAIL TOURISM 2.0

Retail Tourism 2.0 var ett Interregprojekt som initierades av Limfjords museet och företagarföreningen Løgstør handel från den lilla orten Løgstør i Danmark. Dals Långed och Løgstør har upplevt en liknande utveckling där lokal handel lagt ner och lämnat tomma affärslokaler efter sig. Projektet gick ut på att undersöka hur vi kan arbeta för att skapa bättre förutsättningar för att företag och handlare att etablera sig på mindre orter.

KONST + EKONOMI¹

I Konst + Ekonomi ville vi undersöka hur det ekonomiska systemet fungerar genom tvärsektionella glasögon. Och hur skulle vi kunna göra det på ett mer effektivt sätt än att para ihop konstnärer och ekonomer och låta dem undersöka ämnet tillsammans? Projektet mynnade ut i en utställning på Not Quite i Fengersfors, en bok och många nya idéer på Konst + projekt. Under processen arrangerades öppna träffar med flera intressanta föreläsare, föreläsningarna (och delar av utställningen) går att se på vår Youtubekanal.

BILPOOL

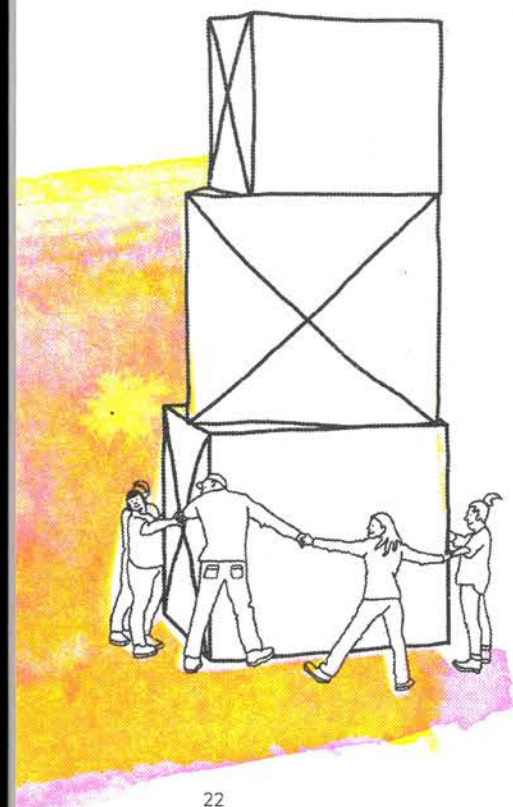
Tillsammans med lokala aktörer och extern kompetens undersökte Mötesplats Steneby möjligheten att skapa en bilpool i Dals Långed. Resultatet visar att det är möjligt att skapa en ekonomiskt fungerande bilpool i Dals Långed förutsatt att större institutioner, företag och föreningar utgör grunden för inkomsterna. Lärdomarna från projektet sammanställdes i en handbok som finns att tillgå på vår hemsida.

SKOGENS MÅNGBRUK (skoglig plattform)

Tillsammans med Gröna Klustret i Nuntorp och Hushållningssällskapet anordnade Mötesplats Steneby en föreläsningkväll om Mångbruk i skogen - ett sätt att hitta alternativa affärsmodeller för skogsägare och entreprenörer. Föreläsningen var välbesökt och resulterade i flera tankar om alternativa affärsmodeller för skogsbrukare.

RORILAND

RORiLand är ett projekt som drivs av Fyrbodals kommunalförbund för att undersöka hur grannskapskontor kombinerat med andra mobilitetstjänster kan bidra till en bättre tillgänglighet i landsbygder. Mötesplats Stenebys roll i projektet är att stötta projektledningen i att skapa en lokal förankring och kommunikation.

LOKALA LEVERANTÖRSKEDJOR TRÄ -

ett variationsrikt skogsbruk för hållbarhet från skog till stol

I Dalsland finns goda förutsättningar att stötta ett mer variationsrikt skogsbruk genom att skapa fungerande lokala leverantörskedjor. I detta arbete samarbetar Mötesplats Steneby med Naturskyddsföreningen, lokala trähantverkare, sågverk samt skogsägare för att undersöka och hitta utvecklingsmöjligheter.

DO IT TOGETHER² - KONFERENS PÅ NOT QUITE

Not Quite i Fengersfors var i september värd för "Do It Together", en konferens i nätverket Trans Europe Halles (TEH). Inför konferensen arbetade Mötesplats Steneby och Not Quite tillsammans med koordinering av program, aktiviteter, lokaler och för att ta fram kommunikationsmaterial. Konferensen var en av de första i TEH 40 åriga historia som var förlagd på landsbygden, och med ca 150 deltagare från hela Europa så krävdes det en del logistik för att husera alla, och hela Fengersfors engagerades i allt från boenden till fikafix.

OPEN WOOD³

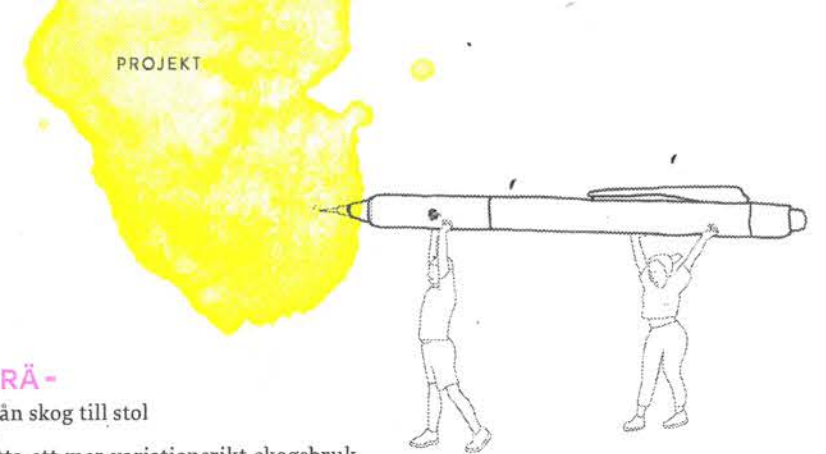
Projektet Open Wood handlar om att stödja små och medelstora-företag i möbel och inredningsbranschen att utveckla sin förmåga att ställa om till ekologiskt hållbar design och produktion, bland annat med hjälp av digital teknik. Experimentverkstaden, även kallad testbädd, etableras på Rexcells (DUNI group) nedlagda pappersbruk i Dals Långed. Sex undersökande och kunskapshöjande aktiviteter skall erbjudas företag under projektperioden.

MÖBELHUBBEN

I projektet "Etablering av forsknings- och innovationsnod väst för hållbara möbler och inredning" undersökte vi hur relevant kunskap för möbel- och inredningsbranschen kan samlas på ett ställe och därmed göras mer tillgänglig för branschens företag. Projektet mynnade ut i ett antal idéer som ska genomföras i projektet "Interior innovation center" som startar våren 2023.

IDÉPENG⁴

Efter några års uppehåll kunde Mötesplats Steneby i samarbete med Dals Långeds Utvecklingsråd göra en ny utlysning av Idépeng under våren. Idépeng är ett mikros-tipendium där en viktig aspekt är att sökanden måste ha minst tre samarbetspartners inom näringsliv, offentlig sektor, forskning och civilsamhälle. 2022 fick Studio Växt Idépeng för att skapa workshops, bygdefest och möten mellan människor i Dals Långed, och Stefan Halvordsson och Peter Halvordsson fick Idépeng för att producera BRUK, en föreställning i Rexcells tidigare lokaler i Dals Långed.

NOT QUITE 2

OPEN
WOOD 3

IDÉPENG 4

INDUSTRIELL SYMBIOS

Mötesplats Steneby har tillsammans med Bengtsfors kommun och ett antal lokala företag inom trä- bygg och papper deltagit i en process driven av Chalmers industriteknik. Arbetet ledde fram till ett projekt finansierat av forskningsrådet FORMAS som kommer starta igång under våren 2023.

KULTURNÄTVERKSFRUKOSTAR

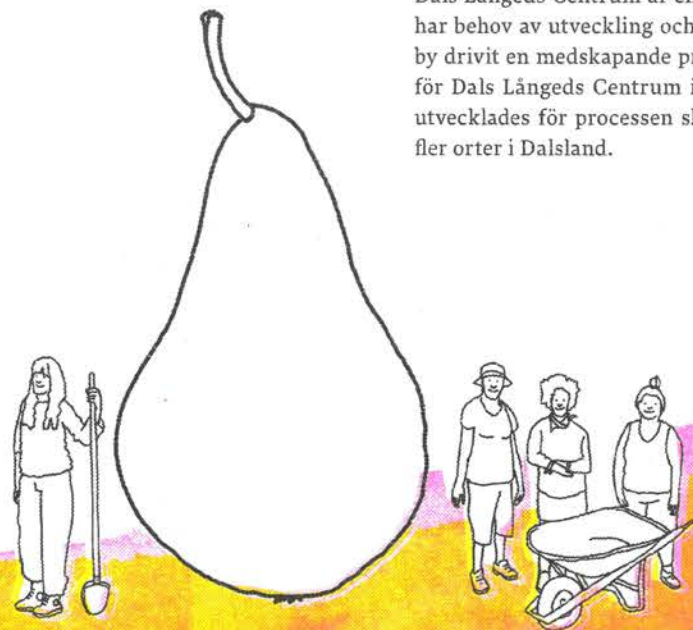
Det är viktigt att mötas! Därför arrangerade Mötesplats Steneby tillsammans med Bengtsfors och Åmåls kommuner kulturnätverksfrukostar, där både frilansande kulturskapare, kulturföreningar och andra intresserade träffades. Bl a föreläste Mia Lindgren, affärsutvecklare inom kultur, om hur stödsystemen för kulturföretagare fungerar.

SAMARBETE MED BENGTSFORS KOMMUN

Under 2022 utvecklades ett samarbete mellan Mötesplats Steneby och Bengtsfors kommuns näringslivsutvecklare. Bl a är projekt Mötesplats Steneby driver en del av kommunens strategi för att bli ett världsledande företags och kompetensnav för trä. Mötesplats Steneby har även medverkat som återkommande programpunkt under Bengtsfors kommuns näringslivsfrukostar.

VISIONSPROCESS DALS LÅNGEDS CENTRUM

Dals Långeds Centrum är en potentiell mötesplats för alla i Dals Långed men den har behov av utveckling och nya idéer. Under hösten 2022 har Mötesplats Steneby drivit en medskapande process för att undersöka visioner, idéer och drömmar för Dals Långeds Centrum ihop med Alice Hultdin. Tanken är att metoden som utvecklades för processen ska, tillsammans med Långedsmodellen, användas på fler orter i Dalsland.

TEXTILT ÅTERBRUKSCENTRUM

Ett textilt återbrukscentrum håller på och ta form i Dals Långed. Mötesplats Steneby har varit delaktiga i att skapa ett Vinnova-finansierat projekt som ska jobba med att ta fram innovationer inom textilt återbruk, skapa nya företagsetableringar på platsen samt hitta en organisations- och affärsmodell för centret. Mötesplats Stenebys roll i projektet är att verka sammankopplande med andra initiativ samt generera kunskap som kan användas på fler platser.

WOODLIFE

Som ett led i att fortsätta bidra till att utveckla Dals Långed till en viktig kunskapsplats för vad som kan göras i trä var vi värdar för Woodlife Sweden. Det är en utställning om svensk träarkitektur, design och hållbar stadsplanering och har producerats av Svenska institutet och Sveriges Arkitekter i samarbete med Svenskt Trä och Skogsindustrierna. I utställningen, som visades i Folkets hus i Mustadfors, presenterades 40 svenska träprojekt som visar hur arkitektur och design kan bidra till minskad klimatpåverkan.

SVERIGES KONSTSMIDESFÖRENING - "VART ÄR VI PÅ VÄG?"

Mötesplats Steneby har tillsammans med HDK-Valand Campus Steneby och Sveriges konstmidesförening gjort en första inventering av vad som är viktigt för konstsmider för framtiden. Under en workshop i samband med Konstsmides symposium 2022 faciliterade Mötesplats Steneby en workshop och samlade in tankar och behov från deltagarna på konferensen. Det ska resultera i en rapport under våren som blir vägledande för nästa steg i en utvecklingsprocess för konstsmidesbranschen.

I övrigt har vi haft ett spännande år! Vi flyttade in i två nya kontor, på Not Quite i Fengersfors, och uppe på Studio Växt andra våning i Dals Långed, där vår fina back-drop med alla kulturfågeltolkningar förgyller vår vägg och tillvaro. Mötesplats Steneby har diskuterat och undersökt hur vi kan gå från att vara ett projekt till att bli ett bolag och stadigvarande verksamhet, den processen kommer fortsätta under kommande år. Vi formar också fram tydligare samverkan med HDK-Valand Campus Steneby och med Bengtsfors Kommun som ska resultera i samverkansavtal - bra för alla parter.

Sist men inte minst så hade vi äran att bli en av Årets Strålkastare 2022. Bakom utmärkelsen, som delades ut på en konferens i Stockholm med fokus på gestaltad livsmiljö, står Boverket, Riksantikvarieämbetet, ArkDes och Statens konstråd.

INGEN MÄNNISKA ÄR EN Ö.
JAG EXEMPELVIS VAR MER AV EN
LITEN BRUKSORT MED LÅG
SYSSELSÄTTNINGSGRAD
OCH KASS INFRASTRUKTUR.

UPPHOVSRÄTTSSKYDDAT I
DIGITAL TIDNINGSVERSION

"INGEN MÄNNISKA" AV VICTOR VILLE JOHANNESSON ©

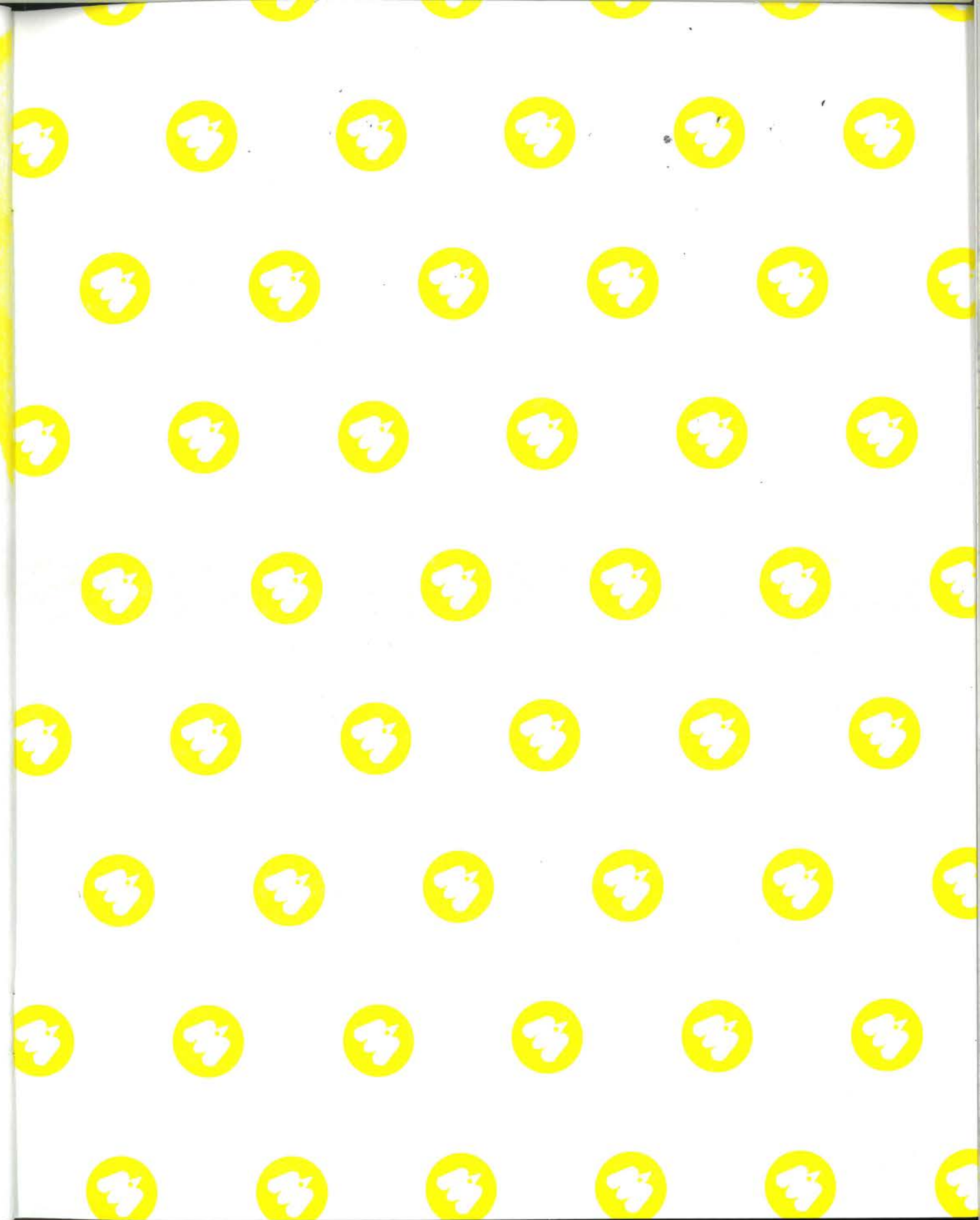
Funny Livdotter

kommunikatör Mötesplats Steneby

Tack för att du har bläddrat igenom, eller lusläst varje sida av vår tidning Kulturen Lyfter! - som är ett flottare sätt att visa vad vi gjort under det tidigare året (2022). För oss är det viktigt att visa på olika röster, ha ett transparent förhållningssätt till vad vi gör och lyfta det som gör vårt arbete betydelsefullt. Utan mångfalden av kreativa professionella utövare i Dalsland skulle landskapet vara en kulturellt näringsfattig mark att odla i. Det är med och för kulturutövarna som vi arbetar med att stärka samhället - kanske lite som att Mötesplats Steneby är gödningsmedlet en tillsätter i vattnet, som får saker och ting att växa lite stadigare, lite snabbare och ännu mer blomstrande.

Vi vill rikta ett stort tack till Biba SJ som formgivit denna tidning, printat och färdigställt till en färdig produkt!

Ett stort tack går också till Västra Götalandsregionen som möjliggör Mötesplats Stenebys verksamhet.

mötesplats steneby

OM KULTURDRIVEN
SAMHÄLLSUTVECKLING
I DALSLAND

